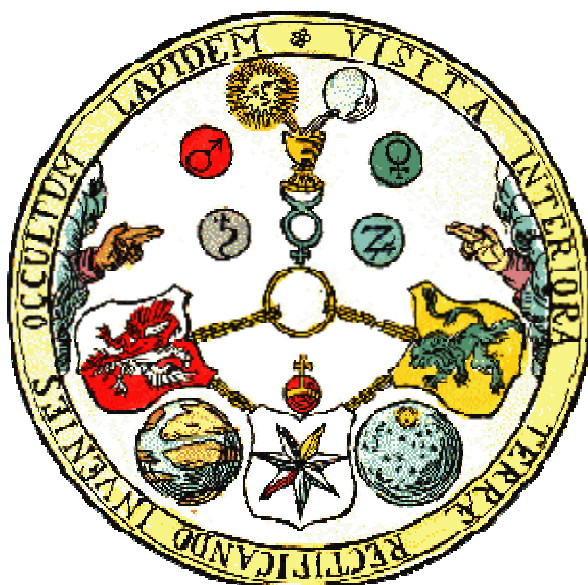

INITIATION OCH DÖD

Besök det inre av Jorden och genom reningar skall du finna den fördolda stenen.

- V.I.T.R.I.O.L.

Vad är eller innebär egentligen en initiation? Jag har tidigare stött på begrepp såsom 'pånyttfödelse' och 'ny start' i ett otal variationer, och även om jag fortfarande anser detta vara en fungerande definition, så har andra aspekter på senare tid visat sig vara av större betydelse. Det är framför allt aspekten där initiation innebär en intensiv död, vilken på intet sätt är odramatisk eller ickefysisk - den alkemiska *nigredo* fasen som i sin tur är förutsättningen för och möjliggör den kommande pånyttfödelsen. Likt Fenixfågeln måste vi bryta och bränna ned våra beståndsdelar till aska för att sedan kunna resa oss upp som adepter på den magiska vägen. I alkemiska termer måste vi uppsöka vår *prima materia* och följa de till synes enkla principerna i V.I.T.R.I.O.L. och *solve et coagula*. Att dö är dock för de flesta ingen enkel process då det går emot hela vårt väsens natur. Det är min förhoppning med denna uppsats att hjälpa dem som ännu inte har gått igenom denna dödsprocess, men är på väg att göra det.

Vidare anser jag att det finns ett stort tomrum i beskrivningarna om denna död, och likaså vad denna död kan innebära och upplevas som för initianden, framför allt i det senaste århundradets populärrockkultlitteratur. Betoningen ligger istället på 'ljuset' och det som kommer både före och efter, men denna ensidiga fokusering och negligering av dödsprocesserna tenderar att göra dem än mer omedvetna, och därigenom även mer skrämmande. De tar sig då ofta uttryck i en omedveten, instinktiv avsmak från traditionen, systemet eller Orden man arbetar inom. Inte helt sällan väljer initianden därför att avbryta processen och arbetet. Det är således min förhoppning att följande rader kan fungera både stärkande och inspirerande genom att visa att *den mörka natten* kanske är det viktigaste tecknet på att processen verkligen fungerar, när man minst av allt tror att den gör det.

De cykliska I A O principerna

Då varje fungerande initiationsprocess inkluderar en rad olika faser, vilka jag i andra uppsatser benämnt som *I A O principerna*, och vilka i sig även inkluderar 'död' och 'pånyttfödelse', verkar det kanske konstigt att här vilja lägga så stor betoning på dödsbegreppet. Det är dock min åsikt att denna död är den primära aspekten vilken

initiationsprocessen söker uppnå och på olika sätt förbereda initianden inför. Den upplevda döden är dock slutprodukten, och steget in i nästa nivå, av en rad mindre döds- och pånyttfödelseupplevelser, de s k I A O cyklerna.

Ofta kan alltså dessa processer ses i en 3-delad fas, beskriven som I A O principerna. När någonting initieras, eller påbörjas, uppfylls man av engagemang, kraft, intresse och lust. Man tenderar att projicera endast positiva aspekter på arbetet, traditionen eller Orden. Denna fas symboliseras av gudinnan Isis, den mäktige modern, och livskrafterna formligen sprudlar omkring en. Likheten med en förälskelse är mycket stor.

Förr eller senare övergår denna fas i sin totala motsats. Allt som tidigare kändes meningsfullt, stimulerande och givande upplevs då som tråkigt, meningslöst och ointressant. Den positiva projektionen byts ut mot en negativ projektion, vilken kan riktas både mot traditionen och Orden som helhet och/eller Hierofanten eller annan auktoritet inom templet. Denna fas symboliseras av förstörarguden Apophis, och benämns ibland som *själens mörka natt*. Det är dock viktigt att komma ihåg, eller påminna sig om, att detta är en del i initiationsprocessen. (Märk väl att det är en stor skillnad mellan dessa Apophis faser, vilka ständigt kommer och går i cykler, och 'själens mörka natt'. Det senare konceptet beskrivs därför mer utförligt längre fram.)

Under Apophisfaserna är det vanligt att uppleva spänningar på ett eller flera av de fysiska, mentala, emotionella och andliga planen. Det inre 'flödet' kan ses som begränsat eller hindrat. Meditationer och ritualer ger inte längre de resultat man vant sig vid, och även om angenäma resultat upplevs så är det tämligen svårt att hålla kvar upplevelsen eller att motivera sig att fortsätta utföra det personliga arbetet. Ett allmänt sömnbehov kan upplevas; återigen inom ett eller flera av planen. Även om man anser sig 'veta' vad man borde göra för att förändra sitt tillstånd, så orkar man inte sätta igång eller upprätthålla det personliga arbetet.

Det är först i och med ens egen uppgörelse med sig själv, med sina o-, under- och medvetna projektioner och föreställningar, som inträdet i den tredje fasen kan ske, symboliserad av den döda och återuppståndne guden Osiris. Inträdandet kan också upplevas och liknas vid en döds- och återuppståndelseprocess, befriande och paradoxalt nog livsbejakande. När man sålunda lyckas skapa sin egen syntes frigör man sig från åtminstone vissa 'vanföreställningar' och 'självillusioner', och har möjlighet att se processer, människor och arketyper i ett annat ljus och sammanhang. En ny och förändrad inställning till de tidigare upplevda problemen upplevs; i ljuset från Osiris kanske de inte ens ses som problem längre. En viss form av transcendens har uppnåtts, vilket även för en ett steg upp (eller ned) på spiralen och kopplar ihop fasen med påföljande Isisfas. En zen koan illustrerar detta enligt följande: först ser adepten ett träd (Isisfasen), sedan syns ej trädet längre då kunskap om illusionerna realitet införlivats i medvetandet (Apophisfasen), och slutligen så syns trädet igen, då en djupare förståelse om verkligheten och de egna illusionerna uppnåtts (Osirisfasen).

Nyckelorden för att ta sig igenom dessa faser i synnerhet, och den ockulta vägen i allmänhet, är utan tvekan tålmodighet och uthållighet. Personligen har jag dock ofta funnit att det kan vara lättare att vända blicken och fokuseringen mot ett annat system eller tradition för att så tillfälligt 'glömma' det som jag trodde mig veta om det nuvarande systemet. När liknande koncept beskrivs utifrån ett annat symbolsystem kan så helt nya ljus falla över den egna situationen, och Osirisfasen kan initieras och upplevas.

Denna enkla I A O uppdelning i tre faser kan naturligtvis även appliceras på helt andra aspekter än de som rör den ockulta vägen. Det som ofta kännetecknar dem är dock att de är pågående och levande processer i cykler; de slutar alltså inte när man når Osiris aspekten första gången.

Inom den ockulta vägen kulmineras dessa cykler i och med mötandet av *väktaren på tröskeln*. Väktaren kan sägas sammanfatta alla de rädslor, farhågor och förträngda processer man ej accepterat eller gjort upp med, och utgör hindret mellan en själv och ens *heliga skyddsängel*. Det är här som den stora eller verkliga döden inträffar, den som egypterna kallade 'döden i livet'. Den skiljer sig markant från de tidigare dödsfaserna, både i styrka och betydelse. Jag ber att få återkomma till den om ett tag.

Flera liv under ett antal år

Vad är det egentligen en initiation önskar uppnå? Ett svar är att initiationen söker komprimera ett livs upplevelser och erfarenheter på en period kanske så kort som ett decennium, och i förlängningen ett flertal inkarnationer under en och samma livstid. Av primär aspekt här är alltså att initianden upplever och erfar processer, subjektiva och objektiva, vilka leder bortom en flyktig kunskapsförståelse (man kan läsa in information och rationellt förstå den, men det är först när den upplevs och levs ut, som kunskapen transformeras till en förstående visdom) till en betydligt djupare förståelse, vilken automatiskt innebär en betydande transformation för personen i fråga.

Vid denna syn på processen är det lika infantilt att tro att resan sköter sig själv som att det hela är en enkel och underhållande färd. Den innehåller, och måste innehålla, både inspirerande upplevelser och sköna 'upplysta' stunder likväl som smärta och sorg, då det främst är utifrån dessa senare stadier som vi växer som individer och så småningom kan resa oss upp som adept, med kraften och tron på oss själva från de förra stadierna.

Att ge upp är inte detsamma som att ge upp

Oavsett vilken tradition och symbolsystem som ligger till grund för den enskildes initiationsprocess, bombarderas initiandens alla medvetandenivåer under processens gång. Detta sker genom den symbolik som traditionen eller Orden använder sig av, vilken är ämnad att både assistera och tvinga fram de upplevelser och förändringar som måste upplevas och ske. Symboliken har således som avsikt att primärt tilltala det rationella och intuitiva sinnet och så agera lockbete för det kommande och pågående arbetet, och sekundärt, i ett längre perspektiv, att utifrån ett omedvetet plan fungera som den grund, utifrån vilken man kan resa sig upp när dödsfasen inträffat. Detta kan liknas vid processen som ibland representerar passerandet av *avgrunden* eller *abyssen* (det stiglösa passerandet från Chesed till Binah på Livets Träd). Testet som måste klaras av är att där att ge upp all den kunskap man lärt sig dittills under resans gång till förmån för en betydligt djupare förståelse av densamma. Med andra ord kan det beskrivas som att förstå att det man dittills tagit del av och sett som en karta av sig själv och verkligheten (eller till och med tolkats som *verkligheten*) i bästa fall är en karta av en karta av verkligheten. För att kunna gå vidare i sin utveckling måste alltså formen eller labyrinten som lett en dit realiserar som just en form eller en labyrint, och ges upp. Ju mer denna form betytt för en, desto svårare är det följaktligen att ge upp densamma.

Den stora utmaningen här är alltså att ge upp det man trodde var reellt för någonting djupare eller sannare inom och utom en själv, utan att för den delen ge upp processen. Många är de som tappat tron på sin egen väg under dessa stadier, och som ett resultat av detta upplevt att allt de tagit del av och upplevt under resans gång varit illusoriskt och meningslöst. Att

fortsätta arbetet kan därför kännas som än mer självbedrägeri, och den rationella lösningen är att hoppa av processen och rikta blickar och koncentration åt helt andra områden i livet. Det är här av yttersta vikt att man någonstans långt inom sig själv försöker minnas den visdom man tagit del av genom symboliken, och att komma underfund med hur denna kan appliceras på ens egen process, som vad man än må tro eller uppleva, är allt annat än avstannad.

Skyddsänglar och demoner

En av de mystiska upplevelserna av Malkuth (den lägsta sefiran på Livets Träd) är visionen av ens heliga skyddsängel. Denna vision kommer alltså väldigt tidigt i arbetet, och ämnar bland annat agera som inspirationskälla och ledstjärna. Inte minst antyder den att man är på rätt väg. Mina erfarenheter är att det finns en negligerad baksida av denna upplevelse, visionen av ens skugga eller demon. Då den tidigare som regel upplevs medvetet (i psykologiska termer kan det jämföras med jagets första kontakter med Självvet) sker den senare som regel på ett omedvetet plan (jagets kontakt/konflikt med skuggan). En del blir så skrämnda av denna upplevelse att de direkt tar avstånd från det arbete som lett dem dit. För många andra överväger dock den medvetna och positiva upplevelsen av skyddsängeln, varför arbetet kan fortsätta en tid till.

När dessa visioner väl skett, medvetet eller omedvetet, tenderar initianden att projicera upplevelserna på sin omgivning. Den positiva upplevelsen projiceras så ofta ut på traditionen som helhet och på en eller flera auktoriteter inom densamma i synnerhet (ex. templets Hierofant). Den negativa upplevelsen tenderar att projiceras ut på antingen andra traditioner eller sällskap eller medlemmar och vänner som man finner vara blinda eller okunniga på olika sätt. Man stärker sålunda sig själv genom att skapa en yttre fiende, och det gemensamma för dessa fiender är att de ej går den "sanna" eller "riktiga" vägen, tillber den riktiga guden, har den rätta moralen etc. Dessa tendenser är tämligen enkla att se i världen i stort, men är minst lika reella hos de grupper och individer som anser sig vara på väg mot total självkänedom. Inom den ockulta världen har t ex. de 'vita' och 'svarta' sällskapen eller grupperna genom alla tider använt sig av dylika projektioner. Det anses "alltid" vara den egna gruppen eller traditionen som förstår hur det egentligen ligger till och har tillgång till den reella kraften och visdomen (oavsett om denna anses komma från gud eller satan, det övermedvetna eller det omedvetna, ljuset eller mörkret, etc.), medan den andra sidan är förblindad av sitt eget ljus respektive mörker och är helt ute på villovägar.

Dessa 'svarta' eller 'mörka' grupper tenderar alltså att vända på symboliken och fokusera all medveten kraft på skuggan eller demonen, medan visionen av skyddsängeln trycks ned till ett omedvetet plan. Sålunda styr och kontrollerar det omedvetna lika mycket i dessa fall som i de tidigare.

Ju mer arbete man utför för att få medveten och klar kontakt med någon av dessa motsatser, desto mer ofrånkomligt blir det stundande mötet med den andra sidan. Detta möte tenderar att trappas upp genom I A O principerna, och resulterar förr eller senare i själens mörka natt och mötet med väktaren på tröskeln, då det stadiet måste passeras för att Tiphareth- eller Sol-medvetande skall kunna uppnås. I den klassiska Abra-Melinoperationen, i vilken utövaren strävar efter att nå fullständig kontakt med sin heliga skyddsängel på endast sex månader, följs därför denna angenäma kontakt med att man igen lämnas ensam att åkalla och frammana de mörka och svartaste sidorna inom och utom sig själv, för att så möta, acceptera och integrera 'myntets baksida'. Som i den profana världen kastar även ockulta starka ljus stora skuggor.

Själens mörka natt

Ju fler gånger I A O principerna upplevs, desto närmare kommer man det oundvikliga och skrämmande tillstånd som benämns själens mörka natt. Under Apophisfaserna kan man få en försmak av vad detta tillstånd handlar om, men skillnaden är så extrem och gigantisk att det är ytterst svårt att tro eller acceptera att detta är en del av processen. Natten kan upplevas som ett vakuum där allt, med betoning på *allt*, som känts och varit meningsfullt dagen innan helt förlorat sin mening. Det finns inget ljus någonstans, ingenting som lockar en, ingenting som intresserar en, ingenting som betyder någonting. Det är lika meningslöst att dö som att fortsätta leva (leva är i och för sig en definition som kanske inte är så passande i det läget), och ju längre natten fortskrider, desto mer övertygad blir man att tillståndet aldrig kommer att förändras. Det är som att vara en zombie som mekaniskt försöker upprätthålla vissa aspekter av sitt liv, där rädsla ersatt lust och vilja. I psykologiska termer kan det liknas vid att Maslows behovstrappa eller behovshierarki vänts upp och ned, och där man förut arbetade med sitt behov av självförverkligande finner man sig plötsligt arbeta med de mest grundläggande fysiologiska basbehoven.

En stor skillnad mellan detta tillstånd och de tidigare Apophisfaserna är även den grad och utsträckning som världen runtomkring en påverkas. Det är alltså ej endast en subjektiv process (som då skulle kunna bortförklaras och negligeras) utan minst lika mycket en objektiv process. Detta kan ta sig sådana uttryck som att man blir rånad eller misshandlad, uppsagd från jobbet, förlorar lägenheten, råkar ut för en fysisk olycka (bilkrasch, fall etc.) eller olika sjukdomar, eller att förhållanden eller viktiga relationer plötsligt och abrupt tar slut, ofta med mycket bråk och svikna känslor inblandade. Det är som om hela världen ser till att man inte kan fly ifrån att söka upp det innersta av sitt väsen, den stinkande askan som man på intet sätt vill ha någon kontakt med längre. Ju mer man försöker fly från processen i detta läge (med hjälp av imaginära intressen, droger, resor etc.), desto mer gnager känslan av total meningslöshet till dess det blir lika meningslöst att fortsätta fly som att stanna upp och även ge upp. Ty detta är en kamp som aldrig kan vinnas genom flykt eller våld, oavsett hur dessa tar sig uttryck, då det är man själv som utgör båda sidorna av kampen. Lockelsen att ta till olika former av våld bör inte heller underskattas, då man till slut är beredd att göra vad som helst för att lätta på trycket som förgör hela ens väsen. Saker som "normalt" skulle vara helt otänkbara kan i dessa lägen inte bara vara tänkbara utan även sadistiskt inspirerande. Processen projiceras här på omgivningen, då det gör för ont att förstå att allt ens arbete med att lära känna sig själv, världen och verkligheten (eller vilka motiv man nu har eller har haft) har lett en fram till just denna kris.

När man befinner sig i natten vill man bara byta ut tomrummet inom och utom en själv mot någonting som ger substans åt livet igen. Problemet är bara att detta, även om det lyckas, är en flykt, ty målet här är att utforska detta tomrum, och att kristallisera detsamma. Först när det åstadkommits kan man så småningom börja resa sig upp utan att fly ifrån sig själv och utan att falla tillbaka ned i malströmmen.

Denna kristallisering är vidare någonting man måste förstå och förverkliga själv, trots att hela ens väsen skriker efter omgivningens hjälp. En symbolisk beskrivning kan här försöka gestalta detta. I min egen upplevelse av denna fas såg jag mig själv vandrandes över en bergsrygg, utsatt för vädrets makter som bokstavligen hotade och sökte blåsa ned mig från berget. All min energi gick så åt till att krampaktigt hålla mig kvar på den smala bergsryggen, och jag lika lite såg som brydde mig om huruvida jag rörde mig framåt eller bakåt. Vid de tillfällen då vinden blåste upp till orkanstyrka runtomkring mig, sökte och ville jag inget hellre än att kunna bli omhändertagen av en nära vän, så att jag inte bara kunde undgå att falla

handlöst ned för stupet, utan även få respekt från det interna och externa trycket som upplevdes. Varje sådant försök att dra in någon annan och mer eller mindre krampaktigt hålla fast vid den personen, resulterade dock endast i att jag kort därefter utsattes för en ännu värre storm och kände mig ännu mera ensam. Jag upplevde att vissa personer i min omgivning blev skrämda över mitt tillstånd, och hjälpen de således försökte ge tenderade istället att stjälpas mig. Efter flera sorger och bedrövelser upplevdes och förstods insikten att jag ej kunde lägga över ansvaret på någon annan, då det i sig innebar en flykt ifrån mig själv och processen som var min att klara av och passera. För att återgå till visuell symbolik förstod jag då skillnaden mellan att stödja mig på respektive klamra mig fast vid min omgivning, och där det senare blev ett flyktbeteende kunde det tidigare hjälpa när det blåste som hårdast. Fokus flyttades så från omgivningen till mitt innersta väsen, och det skrämmande tomrummet som utfyllde det. I och med detta kunde även tomrummet utforskas och lära kännas, och så småningom kristalliseras.

Väktaren på tröskeln

För att kunna nå dit i en sådan här process måste man dock, förutom den ovan nämnda totala depressionen, klara av mötet med väktaren på tröskeln. Dessa möten, de är nämligen som regel betydligt fler än ett, kan ibland vara det som initierar ens mörka natt, och ibland vara det som gör att man slutar falla handlöst och så kan få fast mark under fötterna. Väktaren kan sägas sammanfatta alla de rädslor, farhågor och förträngda processer man varken vill eller kan erkänna eller acceptera hos sig själv, och mötet kan därför både upplevas som mycket skrämmande och mycket förvånande. Liksom själens mörka natt kan ens väktare även störa den objektiva omgivningen - de subjektiva gränser överskrids alltså återigen. Då väktaren är någonting man själv har skapat (vilket även antyder nyckeln till att gå vidare) är varje persons väktare och formen den antar, liksom mötet med densamma, unikt. Personligen blev jag mycket överraskad över hur objektiv och reell min väktares form var, men även att den i så stor utsträckning anspelade på symboliken i traditionen jag följt under många år. Jag tror dock ej att en närmare redogörelse av detta möte är till gagn för någon, då risken finns att man skapar en bild av vad man tror är sin väktare och så begränsar sin egen upplevelse av densamma. När mötet väl sker så sker det så intensivt att det, som regel, ej kan finnas några tvivel om vad som har hänt - under förutsättning att man inte blir så skrämmd att man vänder ryggen mot hela sitt arbete.

Mötet med väktaren tenderar kunna ske under en period om kanske en till sex månader (återigen mycket individuellt). Under denna period befinner man sig fortfarande i den mörka natten, vilken efterhand innehåller ljusglimtar, först några få, sedan fler och fler, vilka antyder antågandet av en gyllene gryning. Parallellt med ens möten med väktaren kan även ens kontakt med sin heliga skyddsängel (högre Själ etc.) intensifieras, och man kan bokstavligen uppleva hur man kastas mellan mörkret och ljuset, mellan hopp och förtvivlan. Många gånger kan man även tro att man kommit förbi och trätt in i gryningen, bara för att nästa sekund befinna sig i den becksvarta natten igen.

Denna fas kan underlättas av viss isolering från omvärlden. Det är en utan tvekan mycket svår och hård tid som upplevs, och om man samtidigt har sociala krav att uppfylla, arbete eller studier att koncentrera sig på, familj att bry sig om etc., tillsammans med allt annat som utgör ett "normalt" liv och vardag, kan pressen på det hermetiska kärlet vilken processen fortgår i, bli så stor att kärlet bokstavligen spräcks. Nu är ju inte vårt samhälle konstruerat för att underlätta en sådan process, men det kan vara av stor fördel att, i den mån det är möjligt, begränsa sin värld i takt med att processen blir mer och mer intensiv. Noteras bör dock att arbetets intensitet ej är konstant; perioder av stark hetta kan återföljas av återhämningsperioder innan

det återigen är dags att öka trycket i kärlet. Vidare, om för mycket intensitet och hetta produceras under mötet specifikt eller under natten i allmänhet är risken stor att man bokstavligen bränner ut sig själv. Återigen är det alltså viktigt att lyssna på sin egen kropp och själ, och söka anpassa de yttre omständigheterna till den inre processen.

Om man ej klarar av mötet med väktaren får man i bästa fall börja om från början i det nuvarande livet. I de fall då detta ej klaras av, blir det resterande livet en flykt ifrån sig själv, där de interna processerna ständigt projiceras utåt. Utan överdrift kan det tillståndet beskrivas som att man är slav under sin egen skugga.

En gyllene gryning

I själens mörka natt omvärderas allt som man någonsin upplevt och trott på, relationer, sin roll i världen, från det minsta och obetydligaste till det största och viktigaste. Allt arbete har alltså lett fram till att förinta de masker och illusioner man använt sig av gentemot sig själv och omgivningen, och arbetet som så småningom följer är att bygga upp sig själv igen, som en människa som mött döden i livet och återfötts. Vändpunkten kan inträffa efter att man lyckats centrera sig själv och sin process i sitt eget universum, och så både finna och utgöra världens navel, *axis mundi*. Utifrån denna punkt sker sedan återuppbyggnaden och återskapandet av världen, universum och de kommande processerna. Man har uppsökt jordens innersta och genom reningar funnit graalen, vilken återbringas till världen igen.

De första antydningarna om att processen är på väg att lämna natten är ofta att initianden vågar blicka framåt igen. I takt med att man lärt känna delar av sig själv vilka man ej trodde fanns, kan detta medvetandets ljus hjälpa en att även se ljuset i tunneln, och så bistå en att våga tro på sig själv igen. Man står då inför den delikata utmaningen att skapa och forma sig själv igen, och att (helst) inte göra detta utifrån de mönster som uppdragats under natten. För att återknyta till Maslows behovshierarki får man här, steg för steg, bygga en helt ny grund åt sig själv, utifrån vilken det kommande arbetet vilar på och utgår från. Då det mesta i livet omvärderats under processens och nattens gång, gäller det även att våga låta dessa förändringar manifesteras i ens liv. På olika sätt kan man söka förena de ytterligheter i form av ande och materia som utkämpat sin kamp i medvetandets olika nivåer, och utifrån den visdom som kommer genom en djup, intuitiv och upplevd förståelse arbeta mot att förändliga kroppen och förkroppsliga anden. På så sätt förs även arbetet upp en nivå mot det hägrande skapandet av de vises sten och uppnåendet av sann visdom, *Summum Bonum*.

© 2001 Tommy Westlund